

vere $\frac{3}{4}$ Mar. Man har deri en Maalestof til at se, hvor lang Tid disse Taarne i og for sig ville tage. Derfor vil man let kunne forstaa, at det bliver en overordentlig Besparelse i Tid at udelade disse Taarne, thi det er dem, der ville tage den meget store Tid. Naar man ikke er vant til at operere med saa store Jernmasser, tænker man sig ikke rigtig, hvilket Arbeide der er forbundet med blandt andet med at transportere disse Masser. Jeg kommer derved til at tænke paa en anden Ting. Man har i Pressen i sin Tid ofte talt om Kjøbenhavns Bombardement fra Landstiden, at disse store Kanoner, der kunne skyde paa $2\frac{1}{2}$ Mil, kunde stilles op paa Landstiden og saa bombardere Kjøbenhavn. Tingen er den, at naar en Kanon staar paa et Skib, behøver Skibet kun at gjøres seilklart, stille i Søen, og efter et Par Døgn ankommer det, hvor det skal være, og saa gaar det Hele overordentlig let. Men skal en saadan Kanon transporteres i Land og installeres paa Land, frembyder det overordentlige Vanskeligheder. Da de 4 Kanoner paa Kastriupfortet, der dog ikke skulde transporteres længere til Lands end fra Kvintus og ad en ganske flad Vej, hvor der ovenikjøbet blev anlagt en Jernbane i den Anledning, tog det ganske vist en 3—4 Maaneder fra de bleve satte i Land at transportere dem derved og montere dem. Der have De Maalestoffet for, hvad det vil sige at operere med saadanne Jernkonstruktioner, det er ikke saa ganske let.

Der tales dernæst i Betænkningen en Del om de forskjellige Lovforslag, der have været, om Jorster med Taarne og om Jorster uden Taarne, og at Sletheden af det nu foreliggende Forslag er bevist af Regjeringen selv, gjennem de Forslag, der tidligere have været forelagte, fordi der med Nødvendighed har været forudsat Taarne. Det er ganske vist, at Forslagene have været forskjellige, og der har været tre forskjellige Former i den sidste Tid. Forslaget i 1881 gik ud paa, at 6 af de 18 svære Kanoner skulde være i Taarne, i 3 Taarne 2 i hvert. Forslaget i 1886 gik ud paa, at der skulde være 5 Taarne med 2 Kanoner i hvert, altsaa 10 svære Kanoner, og nu har man opgivet Taarnene. Det kan ganske vist se noget eendommeligt ud; men den, der kjender Lidt til det, og som har lidt Evne til at sætte sig ind deri, vil hurtigt se, at det er ganske naturligt. Det, det dreier sig om ved disse Taarne, er at dække dels Skytet mod Demontering, dels Mandstabet mod at rammes af hurtig skydende Kanoner, Granater, Rardøstter og saa fremdeles. Saalænge disse Taarne havde en nogenlunde rimelig og bil-

lig Pris, laa det meget nært at foretage de to Dækninger i samme Taarn, altsaa benytte det svære Taarn, der kunde dække Kanonen mod Demontering, til ogsaa at dække Mandstabet med, Skjøndt det til det sidste Viemed var meget sværere end nødvendigt. Men ganske anderledes stiller det sig, naar Prisen bliver meget betydelig større, saa kommer man let til at ræsonnere som saa: Stal jeg anvende mange Millioner til Taarne for ikke at udsætte mig for at faae enkelte Kanoner demonterede, maa jeg saa ikke hellere tage flere Kanoner og risikere, at en enkelt af dem kan blive demonteret. Det ster jo ikke saa ofte, Skibene skyde ikke saa sikkert, ved det sidste Bombardement af den Art paa Alexandria i Juli 1882 udrettede den store engelske Flaade jo forholdsvis Lidt i Retning af Demontering. Den Risiko kan man løbe og saa søge at dække Mandstabet paa anden Maade. Det er det, man nu vil gjøre, man vil ikke opgave Mandstabets Dækning, men vil under disse Omstændigheder risikere en Kanon eller 2, idet det vil være en uforholdsmæssig stor Udgift, man maa anvende til Taarne. Jeg skal jaaledes ophjse om de Summer, der beregnedes til Taarne i de 3 forskjellige Lovforslag, idet jeg finder det ganske interessant. Det første Lovforslag i 1881 gik ud paa 12 Millioner, 4 til Skytz og 8 til Ingenieurarbeide, og af de 8 vare 3,375,000 til Taarne, idet hvert Taarn kostede 725,000 Kr. Det synes allerede at være en ganske god Udgift den, saa steg Prisen paa Taarne, Kanonerne bleve sværere og længere, deres Gjennembrydningsevne blev større, og da vi næste Gang skulle overveie Sagen i 1886, vare Taarnene fra 725,000 gaaede op til 1,250,000 pr. Stk., det vil sige $\frac{1}{2}$ Million dyrere. Derfor maatte man dengang indskrænke Kanonerens Antal og nøies med de 10. Nu er imidlertid Skytet yderligere udviklet, det Skytz, der nu er Tale om at sætte ind paa Middelfrunden, er 40 Kaliber langt — da det er $30\frac{1}{2}$ Centimeters Kanoner, vil det sige, at Kanonen er 20 Alen lang foruden det Stykke, som Bagstykket sidder paa. — Det er en ganske kolossal Længde, og for at dække saadan en lang Kammerat, skal Taarnet være langt større end før og desuden af Hensyn til det nye Skytzes Gjennembrydningsevne langt sværere. Kom man sidst til 1,250,000 Kr., vilde man nu komme til 2 Millioner. Man vil deraf kunne se, at enhver fornuftig Mand, der skal disponere her, vil sige: saa hellere risikere nogle Kanoner og se at dække mit Mandstab paa anden Maade. Dertil kommer en anden Betragtning, og det er den, at dengang man i 1881 og 1886 tænkte paa Middelfrunds-